

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1564

гр. София, 14.06.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в закрито заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Елена Тахчиева
Кристина Филипова

като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно частно гражданско дело № 20221000501672 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.274 ал.2 т.1 вр.чл.15 ал.2 ГПК.

Производството е образувано по частна жалба на Е. И. В. срещу разпореждане № 2965 от 25.02.2022г. постановено по гр.д. № 20211100110805 по описа на СГС, ГО, 15 състав, с което е върната обратно искова молба вх.№ 15177/01.09.2021 г. на Е.В. срещу Д.К. и е прекратено производството по гр.д. 10805/2021г. по описа на СГС, ГО, 15 състав.

Съобщението за това определение е било връчено на жалбоподателя на 04.04.2022г.

Частната жалба срещу това разпореждане е депозирана на 11.04.2022г. т.е. преди изтичане на преклузивния едноседмичен срок за обжалване на същото.

Жалбоподателят Е. И. В. изтъква факта, че определението е немотивирано, тъй като СГС се е ограничил с позоваването на обстоятелството, че „към датата на сезиране на настоящия съд пред РС Халкидики, гр.Полигирос, Гърция е образувано гр.д.№ 556/2020г., приключило с решение на първа инстанция, с която исковете на Е.В. срещу ответницата са отхвърлени.” Твърди, че съгласно чл. 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12.12.2012 г. „когато искове с един и същ предмет и между същите страни са предявени в съдилищата на различни държави членки, всеки съд, различен от първия сезиран съд, спира разглеждането на делото служебно, докато бъде установена компетентността на първия сезиран съд”, а съгласно параграф 3 от чл. 29 „Когато бъде установена компетентността на първия сезиран съд, всеки друг съд, различен от първия сезиран съд, се отказва от компетентност в полза на този съд. Твърди, че съдът е допуснал нарушение на процесуалният закон и на Законодателството на ЕС, тъй като, на първо място, от обжалвано разпореждане не става ясно по какъв начин точно е установена компетентността на РС-Халкидики по отношение исковете с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. първо и чл. 59 ЗЗД, както и защо е приел, че между исковете, предявени пред СГС и

исковете, предявени пред РС-Халкидики е налице идентичност и един и същ предмет.

Посочва, че Регламент (ЕО) 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12.12.2012г. не е приложим в настоящия случай, тъй като се прилага по граждански и търговски дела, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган, като в пар. 2 на същият член са посочени и изключенията. Срещу лице, които има местоживеене в държава-членка, могат да бъдат предявявани искове в друга държава членка по реда на чл. 7 от Регламента, който урежда т.нар. „специална компетентност“, която изключва общата компетентност. От изчерпателно изброените в Раздели 2 -7 от Регламента хипотези е видно, че в т.нар. „специална компетентност“ не се включват искове за неоснователно обогатяване, които подлежат на разглеждане при т. нар. обща компетентност от Регламента съгласно която, искове срещу лица които имат местоживеене в държава членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава членка. Посочва още, че и ищецът и ответницата имат своето обичайно местоживеене на територията на РБ, от което следва, че предявените по настоящото дело два евентуални иска с правно основание чл.55 ал.1 пр. първо и чл.59 3ЗД са изключени от Регламент (ЕО) 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12.12.2012 г. Моли за отмяна на определението за прекратяване на производството.

Ответникът по ч.ж. Д.К. оспорва същата и моли съда да потвърди определението като правилно и законосъобразно. Счита, че оспорването на компетентността на гръцкия съд по настоящото дело е по-скоро защитно поведение на жалбоподателя, който сам е избрал къде първоначално да депозира своите искове. Към датата на внасяне на настоящия отговор, спорът пред РС-Халкидики гр. Полигирос приключил с решение №113/2021г , което е представено към отговора на ИМ. Съдът се е произнесъл на 19 май 2021г. като предвид наведените в молбата претенции е отхвърлил изцяло иска на Е.В. за сумата от 114 500 евро, **„като неоснователен по същество, при липса на субсидиарна историческа основа за неоснователно обогатяване“.** Твърди, че жалбоподателят, който е ищец по искове както пред СГС, така и пред РС Халкидики, се позовава на едни и същи факти и обстоятелства, за да обоснове претенциите си. В ИМ пред СГС избирателно ги допълва с неотнормирани към спора факти, които са му станали известни от общото му съжителство с ответницата, с цел, да се опита да заобиколи неизгодните за него предели на съдебното решение №113/2021 г. на Едночленен районен съд Халкидики по гр.д. 522/146ТМ, 3 4335-215г. 11.06.2020г. СГС, 15 състав, постановил обжалваното разпореждане, се явява сезиран по спор, първоначално заведен пред РС-Халкидики гр. Полигирос и след като е преценил всички доказателства по делото, правилно е съобразил, че на основание чл. 29, ал.3 от Регламент (ЕС) № 1215/2012г. ИМ подлежи на връщане, поради установяване на компетентността на РС Халкидики гр. Полигирос. Единствената промяна от датата на завеждане на иска пред РС-Халкидики, гр. Полигирос - 09.06.2020г. до 01.09.2021г. датата на образуване на настоящото производство е постановяването на съдебно решение от първия сезиран съд, който се произнася по идентични на предявените пред СГС искове, вкл. и относно претенции, основаващи се на неоснователно обогатяване. Към момента на подаване на настоящия отговор решението на

първоинстанционния съд е влязло в сила. Ищецът по него Е.В. е уведомен, чрез своя адвокат, съгласно приложимата норма (от чл.143, ал.3 ГПК Гърция) на 18.03.2022г. съгласно Отчет за връчване - Приложение 1 и в предвидения съгласно чл.518 ал.1 ГПК -Гърция срок не го в обжалвал, видно от Удостоверение от РС Халкидики от 20.04.2022г.- Приложение 2. Ищецът не е обжалвал съдебното решение в законовия срок, с което потвърждава съгласието си с решението и мотивите към него.

Съдът, като обсъди частната жалба и приложените към нея доказателства, намира частната жалба за неоснователна по следните съображения :

Производството пред СГС, 15 състав по настоящото дело е образувано по предявени от Е. И. В. срещу Д. А. К. главни обективно съединени искове с правно основание чл. 240, ал. 1 вр. чл. 79 вр. чл. 86 ЗЗД и евентуални искове с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. първо ЗЗД и втори евентуален иск по чл. 59 ЗЗД за сумата от 75 000 евро.

Видно от приложените към отговора на ИМ писмени доказателства Е. И. В. вече е депозирал пред РС-Халкидики същите искове на същото основание срещу Д. А. К. с искане съдът да я осъди /задължи/ да му заплати сумата от 134 500 евро, на основание даден заем (която сума включва и претенцията от 75 000 евро, предмет на настоящият иск), както и сумата от 20 000 евро причинени морални щети.

Видно от постановено съдебно решение № 113/2021 год. на РС-Халкидики съдът не е приел за разглеждане искът за сумата от 20 000 евро за причинени морални щети и го е оставил без разглеждане, като е отхвърлил претенцията за заплащане на сумата от 134 500 евро невърнат заем, като неоснователна. Спорът пред РС-Халкидики гр. Полигирос е приключил с решение №113/2021г , постановено на 19 май 2021г. като искът на Е.В. за сумата от 114 500 евро, е отхвърлен **„като неоснователен по същество, при липса на субсидиарна историческа основа за неоснователно обогатяване“**.

Жалбоподателят Е.В. е уведомен, чрез своя адвокат, съгласно приложимата норма (от чл.143, ал.3 ГПК Гърция) на 18.03.2022г. съгласно Отчет за връчване /Приложение 1/ и в предвидения съгласно чл.518 ал.1 ГПК Гърция срок не го в обжалвал, видно от Удостоверение от РС Халкидики от 20.04.2022г. /Приложение 2/ приложени към отговора на ч.ж. Следователно е налице отрицателна процесуална предпоставка по допустимост на главните искове - СПН, от категорията на абсолютните, за които съдът е длъжен да следи служебно.

Що се отнася до предявените в условие на евентуалност искове с правно основание чл.55 и 59 ЗЗД - неоснователно обогатяване, следва да се посочи следното:

Жалбоподателят, в качеството си на ищец по първоначално заведения иск пред РС Халкидики, Полигирос е определил компетентността на гръцкия съд, пред който е избрал и сам е депозирал първоначално исковете си за разглеждане. Приложимото европейско законодателство във връзка с международна компетентност на Първоинстанционния съд Халкидики да разгледа спора, към датата на завеждане на ИМ - 01.09.2021 г., е Регламент (ЕО) 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12.12.2012г. относно

компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела. В параграф 21 от преамбюла на Регламент (ЕС) №1215/2012г. е формулирана волята на законодателя да се сведе до минимум възможността да има успоредни производства, както и да се гарантира, че в различни държави-членки няма да се произнасят противоречащи си съдебни решения. В §22 от преамбюла на същия регламент, е посочено изрично, че : „с цел да се подобри ефективността на изключителните споразумения за избор на съд и да се избягнат способности за злоупотреба при съдебните спорове, е необходимо да се предвиди изключение от общото правило за висящи дела (lis pendens), с оглед разрешаването по удовлетворителен начин на специфична ситуация, в която могат да възникнат успоредни производства.

В този текст на Регламента се уточнява, че предимството винаги е на първия сезиран съд, а в случая това е гръцкият. Отново според същия Регламент, параграф 24 от преамбюла, съдът оценява всички обстоятелства по делото, което разглежда. Тези обстоятелства биха могли да включват фактите, връзките между фактите по делото и страните. Идентичността на фактите и обстоятелствата е лесно проследима при сравняване на двете иски молби. Относимите правни норми към фактическата обстановка, описана от ищеца, определят приложимото материално право към разрешаването на спора, като в случая, отношенията се намират в най-тясна връзка с гръцките правни норми, поради което и ищецът първоначално се обърнал към него за разрешаване на спора. Ответницата от своя страна, не е възразила срещу компетентността на съда в Халкидики т.е. не е направила възражение за местна подсъдност по реда на чл.28 т.1. Съгласно чл.26 ал.1 от Регламент (ЕС) 1215/2012г., компетентността на съда се определя от явяването на ответника извън компетентността, която произтича от други разпоредби на регламента. Сезираният съд дължи служебна проверка досежно компетентността си. В настоящия случай, страните са осъществили процесуалните си права при разглеждане и решаване на спора пред съда в Гърция, като съдът се е произнесъл с влязло в сила решение и по отношение на претенциите за неоснователно обогатяване. Първият сезиран съд по смисъла на регламента е приел за разглеждане исковете на стр.3 от Решението изрично е констатирал, че: „Настоящият иск, компетентно се внася, за да се разгледа пред този съд по редовна процедура и е законен, основан на разпоредбите на чл.806, 361, 345, 346, от Гражданския кодекс, чл. 907, 908,191, и 176 от ГПК, освен искането за сума в размер на 20 000 евро, което трябва да бъде отхвърлено като незаконно, тъй като описаното в иска по никакъв начин не формира деликтно, като противно на морала (чл. 919 от Гражданския кодекс) поведение. На основание чл. 32 от Регламент (ЕС) 1215/2012г, съдът в крайния съдебен акт е посочил, че се счита сезиран от момента, в който документът за образуване на производството е внесен в съда, което в настоящия случай е 09.06.2020 г.

Забраната на чл. 299, ал. 1 ГПК за пререшаване на спор, разрешен с влязло в сила решение означава преклудирание на всеки факт и основанията на него права, осъществени преди постановяване на решението.

Съгласно теорията и трайната съдебна практика правото да се иска връщане на полученото без правно основание съгласно разпоредбата на чл.59, ал.2 от ЗЗД възниква само тогава, когато обеднелия няма друг иск, с който да се защити. Искът по чл.59, ал.1 ЗЗД и другият иск, с който ищецът се сезирал съда по чл. 240, ал. 1 от ЗЗД, са в положение на

субсидиарност, поради което, искът по чл.59, ал.1 ЗЗД е неприложим.

Отделно от гореизложеното следва да се посочи, че съгласно чл.31 от регламента всеки съд, различен от първия избран, се отказва от компетентност в полза на този съд.

С оглед горното настоящата инстанция приема ч.ж. за неоснователна, а постановеното определение за правилно по същество.

На осн.чл.78 ал.3 ГПК жалбоподателят дължи в полза на въззиваемата страна сумата от 2000 лв. направени разноски.

С оглед изложеното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА разпореждане № 2965 от 25.02.2022г. постановено по гр.д. № 20211100110805 по описа на СГС, ГО, 15 състав, с което е върната обратно искова молба вх. № 15177/01.09.2021 г. депозирана от Е.В. срещу Д.К., а производството по гр.д. 10805/2021г. по описа на СГС, ГО, 15 състав е прекратено.

ОСЪЖДА Е. И. В. ЕГН ***** адрес: гр. ***, улица *** № *** вх. *** **ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА** Д. А. К., ЕГН *****, **СЪДЕБЕН АДРЕС:** го. София 1301, ул. „Позитано " №7, ет.2, офис 5-6, сумата от 2000 лв./две хиляди лева/ направени разноски.

Определението подлежи на обжалване в едноседмичен срок от съобщението с ч.к.ж. пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____